

Työmatkaedun käyttöönotto Helsingin seurakuntayhtymässä

Yhteinen kirkkoneuvosto 12.09.2024 § 256
467/01.02.01/2024

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää
1) työmatkaedun käyttöönottamisesta palkkakilpailukyvyyn parantamiseksi Helsingin seurakuntayhtymän seurakunnissa ja yhteisissä palveluissa vuodelle 2025 ja
2) valtuuttaa henkilöstöjohtajan tekemään toimeenpanon edellyttämät hankintapäätökset.

Käsittely

Henkilöstöjohtaja Kajander selosti asiaa.
Käsittelyn aikana käytettiin yksi puheenvuoro.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Taustaa

Henkilökunta- ja luotoisetuuksien kokonaisuuden kehittäminen on osa Helsingin seurakuntayhtymässä käynnissä olevaa palkkausjärjestelmien kehittämistä. Palvelussuhde-etuuksia tarkasteltiin henkilöstön edustajien kanssa laajemmin ja kokonaisvaltaisesti vuonna 2022 yhteisten palvelujen tuotannollis-taloudellisten yhteistoimintaneuvottelujen yhteydessä. Koska asia ei kuitenkaan koskenut vain yhteisiä palveluita, asiaan sovittiin palattavan myöhemmin.

Palvelussuhde-etuuksien tarkastelu on sisällytetty osaksi vuonna 2023 henkilöstöpalveluissa käynnistettyä palkkausjärjestelmien kehittämistä. Palkkausjärjestelmien kehittämisen ensimmäisessä vaiheessa on valmistunut kasvatuksen tyyppitehtäväkuvat ja tyyppitehtäväkuvien myötä kasvatuksen tehtäviin kohdennetut palkantarkistukset. Lisäksi ylimmän johdon palkkausjärjestelmän osalta on valmisteltu toimenpiteitä kirkkoherrojen palkkauksen saattamiseksi nykyistä kilpailukykyisemmälle tasolle. Vertailujen perusteella Helsingin seurakuntien kirkkoherrojen palkat ovat jääneet verrokkiseurakuntien palkkatasosta.

Nyt valmistelussa on otettu tarkasteluun palvelussuhde-etuudet. Merkittävin osa tätä kokonaisuutta on työterveyspalvelut, joiden kilpailutus on parhaillaan valmistelussa. Toisena valmistelussa olleena isompana kohteena on työsuhdematkalippu ja työsuhdepolkupyörä (työmatkaetu), joita on valmisteltu henkilöstöpalveluissa vuoropuhelussa työnantajaryhmän ja henkilöstön edustajien kanssa.

Valmistelun tuloksena on päädytty esittämään yhteiselle kirkkoneuvostolle työmatkaedun käyttöönottoa vuodelle 2025 palkkauksen kilpailukykyisyyden vahvistamiseksi. Työmatkaedun tarjoaminen luontoisetuna tarkoittaisi edun arvon suuruista palkankorotusta koko henkilöstölle.

Päätösehdotuksen perustelut

Työmatkaedun tarjoaminen perusteena on työnantajan pyrkimys palkkakilpailukyvyyn vahvistamiseen, liikkuvan monipaikkaisen työn mahdollistamiseen sekä kirkon ympäristötavoitteiden edistäminen:

- Työmatkaetu on tasapuolinen verovapaa palkankorotus kaikille työntekijöille. Etu tarjotaan kaikille työntekijöille ja viranhaltijoille samansuuruisena.
- Työmatkaetu on väline vahvistaa Helsingin seurakuntien ja yhteisten palveluiden brändimielikuvaa. Kirkon ydintehtävien työmarkkinat ovat tiukentuneet. Erityisesti nuoret työntekijät arvostavat organisaatioita, jotka vähentävät hiilijalanjälkeään. Työmatkaetu on kilpailuetu rekrytointitilanteissa myös siinä suhteessa, että se tekee Helsingin seurakunnista ja yhteisistä palveluista potentiaalisen työpaikan myös kehyskunnissa asuville. Iältään nuoriin työntekijöihin panostamalla voidaan vahvistaa myös strategian painopistettä nuorista aikuisista.
- Julkisen liikenteen suosiminen työmatkoilla on ekologinen valinta, joka tukee asetettuja hiilineutraaliustavoitteita. Työmatkaetu tukee liikkuvan työn toteuttamista ja vähentää laskujen ja kuittien käsittelyyn käytettyä hallinnollista työtä.

Työmatkaetu tarkoittaa työsuhdematkalippua työn ja vapaa-ajan matkustamisen tukemiseen. Työntekijä voi ostaa työmatkailuunsa sopivimman lipputuotteen, joka voi olla muun muassa HSL-alueen matkalippu, matkahuollon bussilippu tai VR:n junalippu. Työmatkaedulla työntekijä voi matkustaa asunnon ja työpaikan välillä, HSL-alueen virkamatkoja (kun kausilippu voimassa) sekä vapaa-ajan matkoja. Vaihtoehtoisesti työntekijä voi käyttää työmatkaetuuden työsuhdepyörään, jolla hän voi tehdä työmatkoja, virkamatkoja ja vapaa-ajan matkoja.

Esityksessä työnantajan osuus on noin $\frac{3}{4}$ HSL-alueen vuoden 2024 kausilipun hinnasta AB/BC-alueella. Työntekijälle tämä tarkoittaisi alustavan arvion mukaan noin 50 euron kuukausitason palkankorotusta. Työmatkaetua maksetaan ajalla 1.1.-31.12.2025 ja sen maksatus suhteutetaan työntekijän / viranhaltijan työssäolokuukausiin ja osa-aikaisuusprosenttiin. Kokonaiskustannukset arvioidaan noin 700 000-720 000 euron suuruisiksi. Kokonaishinta riippuu valitusta palveluntarjoajasta, työnantajan subvention suuruudesta, käyttäjien lopullisesta lukumäärästä sekä työmatkaedun lopullisista käyttöehdoista.

Työnantajaryhmässä kirkkoherrojen ja osaston johtajien kanssa henkilöstöetuuksien kehittämistä on käsitelty 30.11.2023 ja työmatkaetua puolestaan 29.2.2024, 30.5.2024 ja 22.8.2024. Kirkkoherrat ja osastojen johtajat puolisivat vahvasti työmatkaedun käyttöönottamista. Työmatkaedun kustannukset on laskettu katettavan seurakuntien ja yhteisten palveluiden v. 2025 budjetoidusta palkankorotusvarasta (5 % v. 2025 budjetoidusta palkkasummasta). Vuoden 2025 sopimuskorotukset eivät vielä ole tiedossa, mutta kirkon palkkakilpailukyky vahvistaneen sopimusratkaisun (v. 2024) jälkeen ei ole odotettavaa, että kirkon palkkaratkaisu poikkeaisi merkittävästi työmarkkinoiden yleisestä linjasta. Työmatkaedun kustannusvaikutus palkkakustannuksiin on ehdotetulla tasolla noin 1,5 % (arvio).

Henkilöstön edustajien kanssa työmatkaetua on käsitelty palkkaustyöryhmässä keväällä 2024 järjestelyerää koskeneiden paikallisneuvottelujen yhteydessä. 3.6.2024 neuvottelupöytäkirjassa työnantaja todennut tarkastelevansa henkilöstöetuisuuksien kokonaisuutta osana palkkausjärjestelmien kehittämistä ja kilpailukyvyyn parantamista. Yhteistyötoimikunnassa työmatkaetu on käsitelty kokouksessa 29.8.2024. Henkilöstön edustajat ovat myös vahvasti puoltaneet ehdotusta työmatkaedun käyttöönotosta.

Mikäli yhteinen kirkkoneuvosto päättää edun käyttöönottamisesta, henkilöstöpalveluissa jatketaan asian valmistelua. Ensimmäisessä vaiheessa valitaan yhteistyökumppani tai -kumppanit edun toteuttamiseen, valmistellaan tarkemmat ohjeet ja linjaukset luontoisetuuden osalta sekä valmistellaan asiaa koskeva ohjeistus.

Aikataululuonnos

9-11/2024 Käyttöönnoton ja mahdollisten hankintapäätösten valmistelu henkilöstöpalveluissa
12/2024 Henkilöstölle viestiminen ja kouluttaminen työmatkaedun käyttöönnotosta
1.1.2025 Työmatkaedun käyttöönotto

Vaikutusten arviointi

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Asialla ei ole suoria vaikutuksia nuoriin, mutta vaikutukset voivat olla välillisiä. Työmarkkinoilla iältään nuorilla työntekijöille ekologisuus on monesti tärkeä arvo, työmatkaedulla julkisen liikenteen ja pyöräilyn tukeminen luovat HSRKY työnantajasta positiivista mielikuvaa työnantajana ja yhteisönä, jossa olla osallisena.

Työnantajaryhmässä kirkkoherrojen ja osaston johtajien kanssa on sovittu, että kustannukset katetaan vuonna 2025 palkankorotuksiin budjetoiduista varoista.

Kustannusvaikutus on arvioitu noin 700 000-720 000 euron suuruiseksi. Vuoden talousarvion valmistelussa palkankorotuksiin on varattu seurakunnittain /yksiköittäin 5% budjetoidusta palkkasummasta. Työmatkaetu rajoitetaan palkankorotuksiin kohdennetuista varoista. Seurakunnittain tai yksiköittäin se tarkoittaa noin 30% palkankorotuksiin varatusta budjetista. Työmatkaedun kustannusvaikutus palkkakustannuksissa on noin 1,5% (arvio).

Työmatkaetu on työntekijälle verovapaa eikä siitä myöskään makseta sivukuluja.

Työmatkan tuki on laskettu HSL-alueen AB/BC-vyöhykelipun hinnan mukaan. Vaihtoehtoisesti tuen voi käyttää muuhun julkiseen liikenteeseen tai työsuhdepyörään. Työnantajan tuki on noin ¾ HSL kausilipun hinnasta, jolloin kokonaisvaikutus vuonna 2025 on noin 700 000-720 000 euroa.

Työmatkaetu sujuvoittaa työntekijöiden työajan käyttöä tilanteissa, joissa julkinen liikenne tai pyörä ovat hyviä vaihtoehtoja liikkumiseen. Henkilöstön hyvinvointia mahdollisesti parantava vaikutus hyötyliikuntaa tukemalla.

Pidemmällä aikavälillä voi syntyä säästöä henkilöstöresursseissa, kun kuittien käsittely pienenee merkittävästi ja siihen liittyvä hallinnollinen työ. Työsuhde-etuudet edellyttävät, jonkin verran hallinnollista työtä, mutta se on työajallisesti ja kuluiltaan pienempi kuin kuittien kohdalla olisi.

Työmatkaetu tukee Helsingin seurakuntien ja yhteisten palveluiden hiilineutraalisuus tavoitteiden toteutumista, julkista liikennettä ja pyöräilyä tukemalla.

Päätös luo positiivista työnantajamielikuvaa Helsingin seurakunnista ja yhteisistä palveluista ja vahvistaa kilpailukykyä heikkenevillä työmarkkinoilla.

Lisätiedot

Riitta Kajander, riitta.kajander@evl.fi